

9./10. okt. 1982

FRIMÆRKE UDSTILLING

HADERSLEV FILATELISTKLUB
60 ÅRS JUBILÆUM
HADERSLEV HALLEN

Velkommen til Haderslev

I anledning af Haderslev Filatelistklub's 60-års jubilæum er det mig en stor glæde – på byrådets vegne – at byde udstillere og gæster fra såvel indland som udland velkommen til Haderslev.

Jeg håber, at De under Deres ophold i byen må få glæde og udbytte af samværet med andre filatelister.

Samarbejdet mellem den jubilerende klub og kommunen har altid været godt. Frimærkesamlere er jo ikke dem, der har de store krav over for kommunerne med hensyn til udøvelsen af deres hobby.

Selv om besøget i Haderslev i første række gælder filatelien og den store udstilling, så vil jeg dog anbefale Dem, at De tager Dem tid til at se vor by. Vi synes selv, at vi har meget at vise frem og håber, at De ved selvsyn vil give os ret.

Til lykke med jubilæet og velkommen!

Kurt Dørflinger

Kurt Dørflinger
borgmester

AFA FRIMÆRKE-KATALOGER

VESTEUROPA
Kr. **245⁰⁰**

SKANDINAVIEN
Kr. **60⁰⁰**

DANMARK
Kr. **60⁰⁰**

FIREBLOKLISTE
Kr. **25⁰⁰**

Fås hos Deres bog-, blad- eller frimærkehandler eller direkte fra:

Aarhus Frimærkehandel, Bruunsgade 42, 8000 Aarhus C.
Tlf. (06) 12 52 88. Giro 6 41 7264

Velkommen til HAFILA 82

Haderslev Filatelistklub byder velkommen til HAFILA 82, det største arrangement hidtil i klubbens historie. Med sine 60 år er Haderslev Filatelistklub en af de ældste klubber i landet, og vi er meget glade for at kunne markere den runde dag med en stor og alsidig udstilling i Haderslevhallen.

Vi ønsker alle vore gæster nogle spændende og interessante dage i selskab med frimærkerne, og klubben vil gerne have lov at takke de mange udstillere fra ind- og udland, der i så stort omfang har ønsket at udstille deres samlinger på HAFILA 82, samlinger, der viser alle mulige sider af filateliens spændende og brogede verden.

Også en hjertelig tak til Haderslev Kommune, handlere, annoncører, artikelforfattere og de firmaer og enkeltpersoner, der har skænket præmier eller på anden måde ydet støtte til udstillingen.

Til slut en særlig tak til Haderslevs borgmester, hr. K. Dørflinger, der venligst har villet afse tid til at åbne HAFILA 82.

P. Fabricius Jensen
formand

LAD DEM IKKE FUPPE ....

OFF blev grundlagt 1966 og har siden registreret over 3000 usolide frimærke- og møntforbindelser. OFF har medlemmer i bl.a. Belgien, Danmark, England, Finland, Grønland, Island, Italien, Norge, Sverige og Tyskland. Som eks. kan nævnes, at Skandinaviens største frimærkeklubber og handlende er tilsluttet OFF.
Ved indmeldelse i OFF får De vort register over de usolide frimærke-og møntforbindelser, der er registreret de sidste 2 år jvnf. lov om private registre af 1978. Nærmere oplysninger mod svarporto

OFF ApS
OPLYSNINGSCENTRALEN FOR FILATELI

K. Tingø
Bydammen 17
DK-2750 Ballerup

Alt i moderne belysning samt el-installationer

PETER TRAMM

Installationsforretning

JOMFRUSTIEN 8 – 6100 HADERSLEV – TLF. (04) 52 24 38

Sanitet Centralvarme El-installation Fjernvarme Oliefyr

Si

Slagtergades installationsforretning

v. Chr. Jessen & Søn

Slagtergade 40
6100 Haderslev
Telefon 04-52 48 48

Ark-offset
Bog-tryk
Lyn-tryk offset
Bog-binderi
Foto-sats
Maskin-sats

med
på alle
felter..

Tryksagsproduktionen bør være et tillidsforhold mellem kunde og trykkeri, uanset fremstillingsmetoden.

slots TRYK

Hirsevej 4, Haderslev, tlf. (04) 52 20 17
P. Hansen, privat, tlf. (04) 58 23 43

Program for HAFILA 82

Lørdag den 9. oktober:

12.00 Udstillingen åbnes.
14.00 - 16.00 Den Nordiske Maritime Motivgruppe holder møde.
16.00 - 18.00 Selskabet for Danmarks bogtrykte bølgeliniemærker holder møde.

Søndag den 10. oktober:

10.00 Udstillingen åbner.
10.00 - 12.00 Grønlandsgruppen holder møde. Foredrag af Anker Bloch: »Adressekort til, fra og internt i Grønland«.
10.30 - 12.00 Postfærgegruppen holder møde.
12.00 - 14.00 Eftersyn af auktionsmateriale.
14.00 Danmarks Filatelist Forbund afholder auktion.
17.00 (ca.) Juryberetning og uddeling af præmier.
17.45 Trækning af gevinster.
18.00 Udstillingen lukker.

Medlem af »Danmarks Frimærkehandlerforening«

FRIMÆRKER
OG GAMLE BREVE
KØBES OG SÆLGES
Prisliste tilsendes.

C. S. FRIMÆRKER
Storegade 33 - 6800 Varde
DANMARK

F. LÄNDER & SØN

VVS- og blikkenslagerforretning
APOTEKERGADE 3 – HADERSLEV – TLF. (04) 52 25 58

SALG MOD SKRIFTLIGE TILBUD
6 GANGE OM ÅRET

Forlang det gratis Katalog:

O. GOTTLIEB A/S

VIEMOSEVEJ 5 C . BREDBALLE . 7100 VEJLE . DANMARK

TELEFON (05) 81 61 25

HAFILA 82

Dommere

H. Ehlern Jessen (juryformand)
N. Chr. Bruun-Nielsen
Anneliese Møller
John Hansen
Sv. Seitzberg
Folmer Østergård
Jens Camradt

Udstillingskomite

Per Fabricius Jensen
Eigil Rasmussen
Kjeld Nørgaard
John Lund
K. Gøbel Jensen
Fritjof Weitling
Nis Gormsen
Erik M. Pedersen

Præmier

Sydbank. Sparekassen SDS. Sparekassen Sydjylland. Handelsbanken. Arbejdernes Landsbank. Haderslev Kommune. Postverk Føroya. SF's Hafniafond. Poul Magleby. DSSF. Haderslev Filatelistklub. Jydske Bank. Forlaget Skilling. Erik Paaskesen. Esbjerg Frimærkehandel. Siegfred Jensens Vandrepokal. Had. Møntandel. F. Engel. Kristian Hopballe og Kaj Dagfinn Nielsen.

Støtte til udstillingen

Haderslev Kommune. Byhistorisk Arkiv. SF's Hafniafond. Danmarks Filatelist Forbund. Haderslev Creditbank. Slots Tryk. Ole Nilsson, Holland. Installatør Frøslev. Haderslev Postkontor.

Hvor tobaksvenner mødes

KAJ L. SCHMIDT

TOBAKSHANDEL
STOREGADE 6
6100 HADERSLEV
TLF. 52 30 73

DANISH CHEESE TO MORE THAN 50 COUNTRIES ALL OVER THE WORLD

DOFO

DOFO EXPORT DIVISION - DK-6100 HADERSLEV
TEL.: +454 52 66 11 - TELEX: 5 15 39

DOFO IS THE LEADING DANISH CHEESE EXPORTER OFFERING A FULL ASSORTMENT OF ALL THE CHEESE TYPES PRODUCED IN DENMARK

»Luftkrig«

af Jac. Hermann

I årene op til og umiddelbart efter 2. Verdenskrig fandt der i Mellem- og Sydamerika en veritabel krig sted mellem de forskellige luftfartselskaber om, hvem der skulle befordre luftposten og derigennem tjene provenuet for befordringen.

Jeg skal forsøge at give en detaljeret beskrivelse af hvordan, hvornår og hvor de forskellige selskaber har opereret – dette som forudsætning for en tematisk samling. Da min samling kun omfatter det ovennævnte område, og da det må formodes, at denne »postkrig« også er ført andre steder, er der formentlig muligheder nok.

Som i alle filatelistiske emner er der selvfølgelig forløbere, også i dette emne.

Fra 1920 - 31/12 1931 havde det tysk - colombianske luftfartselskab SCADTA (Sociedad Colombo-Alemana de Transportes Aereos) eneret på befordring af luftpost i og ud af Colombia.

SCADTA førte en stadig reklamekampagne for at folk skulle sende deres post som luftpost. Man havde egne poststempler, og i et af maskinstemplerne havde man 3-sproget reklame Tysk-Engelsk-Spansk, ligesom man anbragte et reklamestempel på udlandsbrevene således:

Engelsksproget stempel til engelsktalende lande.

Tysksproget stempel til tysktalende lande.

De forskellige luftpostbefordrende luftfartselskaber har anvendt forskellige metoder for »at lokke husarerne ind«.

Den enkleste form var anvendelse af en etiket, hvoraf det fremgik, hvem der skulle flyve brevet.

Fig. 1

Den til de fire tidligere organisationer udbetalte del af overskuddet fra HAFNIA 76 forvaltes fra fonds. I regulativet fra SF's HAFNIAFOND står bl. a.

Bestyrelsen kan efter forudgående ansøgning bevilge følgende:

Udstillingspræmie eller tilskud til plakette eller anden form for gave, - alt efter bestyrelsens skøn og i samråd med ansøgeren.

Beløb til støtteannonce, hvor bestyrelsen bestemmer annoncens opsætning.

Depositum til udstillingsformål for hjælp til igangsætning af aktiviteter, baseret på opstillet budget herom.
Sådanne beløb kan forud gøres betinget af hel eller delvis tilbagebetaling efter udstillingens afholdelse. Endelig beslutning herom baseres på fremsendt regnskab i revideret stand til fondsstyrelsen. Sådant regnskab skal senest 3 mdr. efter afholdelsen tilgå fondsbestyrelsens formand.

Bestyrelsen kan bevilge følgende:

Gaver eller kontante beløb til jubilerende foreninger, klubber eller organisationer og/eller personers runde årstal, der har et filatelistisk formål og/eller har ydet et væsentligt bidrag til filateliens fremme.

Kontante engangs tilskud til støtte for organisationsformål kan gives efter motiveret ansøgning herom.

Andre hædersgaver.

Støtten gives fortrinsvis til foreninger, klubber eller sammenslutninger der pr. 11/3 1978 var medlem af SF.

I dette tilfælde har SF's HAFNIAFOND med glæde hjulpet. Hjertelig til lykke med udstillingen.

Fig 2

I stedet for etiket anvendtes notater eller stempler herom. Andre selskaber udleverede gratis kuverter med påskrift om, hvilket selskab der skulle befordre brevet.

Yderligere ydede nogle juleluftpostkort til reduceret takst.

Jeg skal herefter nævne de enkelte selskaber og hvor de har anvendt hvad.

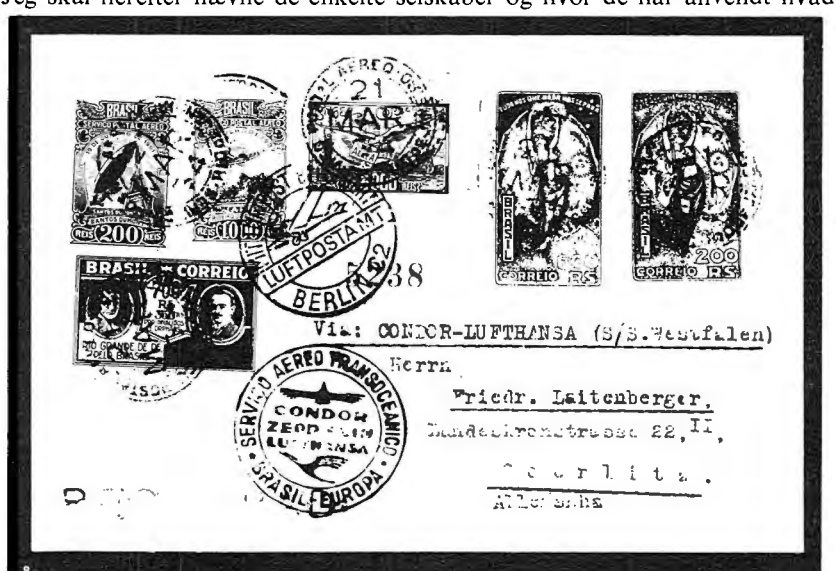

Fig. 3

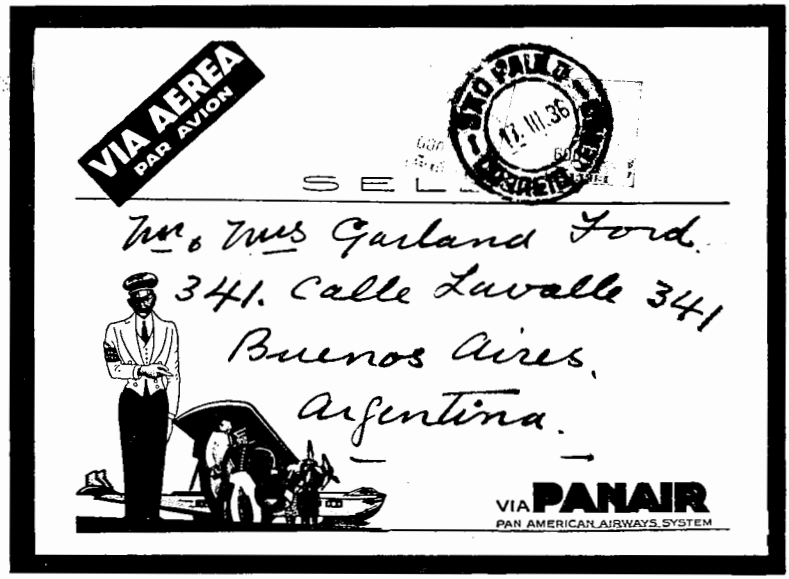

Fig. 4

AIR FRANCE	Brasilien	Stempel. VIA »AIR FRANCE«
	1934 og 1935	Kuvert påtrykt VIA »AIR FRANCE«
	Chile	1936. Julekort til reduceret takst
	1933	PANAGRA kuvert ændret til
		»AIR FRANCE« (fig. 1)
B.S.A.A.	Chile 1949	Etiket. VIA B.S.A.A.
CONDOR	Argentina	Etiket. PAR AVION
	1938	VIA CONDOR på julerabatkort
	Brasil	Etiket. VIA CONDOR på speciel
	1936	kuvert VIA CONDOR (fig. 2)
	1933	Stempel. VIA CONDOR
	Venezuela 1934	Specialkuvert VIA CONDOR
CONDOR-	Brasil 1934	Skrivemaskinenotat. Via CONDOR-
LUFTHANSA		LUFTHANSA (S/S WESTFALEN) (fig. 3)
	Chile 1938	Stempel. VIA »CONDOR/LUFTHANSA«
»LAB-CONDOR«	Bolivia 1937	Specialkuvert. VIA »LAB-CONDOR«
L.A.T.I.	Brasil 1941	Stempel. POR AVIAO VIA L.A.T.I.
LINHAS.CGA	Brasil 1928	Stempel. VIA AEREA LINHAS CGA
LLOYD AEREO	Bolivia 1939	Etiket. CORREO AEREO
BOLIVIANO	1930	LLOYD AEREO BOLIVIANO
		BOLIVIA-BRASIL

LUFTHANSA	Peru 1937	Stempel. VIA LUFTHANSA
	1938	Specialkuvert. VIA LUFTHANSA
PANAGRA	Bolivia 1941	Specialkuvert. POR AVION PANAGRA
	1937	Specialkuvert. POR AVION VIA PANAGRA
	Ecuador 1950	Stempel: VIA AEREA PANAGRA
P.A.A.	Dominica 1954	Etiket. VIA PAN AMERICAN WORLD AIRWAYS
	Venezuela 1931	Notat. »POR LA PANAMERICAN«
	1931 og 1937	Etiket. CORREOAEREO. – PAA – VIA AIR MAIL
PANAIR	Brasil 1936	Specialkuvert. VIA PANAIR (fig. 4)
SAS	Chile 1953	Etiket AIR MAIL VIA SAS
VARIG	Brasil 1936	Stempel. AEREA CONDOR VIA VARIG

Som det fremgår af listen, er der mange muligheder alene i Syd- og Mellemamerika, så efter min mening er det et oplagt emne for en temasamling.

Det er tit småting, der får økonomien til at vælte

Plankonto
– en nyhed, der gør det lettere at få pengene til at slå til

En Plankonto har nemlig indbygget budgetudjævningskredit. Det betyder, at vi lægger ud i de måneder, hvor der er underskud på budgettet.

Sparekassen Sydjylland

Ind til **AKAI** *specialisten*

– for musikkens skyld

nyborg's radio tv

STOREGADE 8 – 6100 HADERSLEV – TLF. (04) 53 05 53

Byens store tømmerhandel med det store byggemarked...

- med det kvalificerede personale, der altid *har sadlet op* til en god og sagkyndig betjening.

Åbningstider:
Mandag - fredag ... 7.00-17.30
Lørdag 9.00-12.00

HBM

HADERSLEV BYGGE-MATERIALEFORRETNING

Bygnaf 8 • 6100 Haderslev
Telefon: 04-52 51 51*

Islandsgruppen
v/ Leif Fuglsig

Varianter i dobbelthovederne

En på mange måder enestående serie indenfor den islandske filateli er dobbelthovederne eller to konger serien fra 1907, som er trykt hos THIELE's Eftf. i København.

For det første er mærkerne fremstillet i to trykomgange. Medaillonen er i kobbertryk, rammen i bogtryk.

Dernæst falder serien i to hovedafdelinger. I årene 1907-12 har den vandmærke, ny krone og takning 12 3/4. Fra 1913 skifter den sammen med hele Thiele's øvrige produktion til korsvandmærke og takning 14 × 14½.

Endelig var kurseringstiden lang, fra 1907 til 1920 (kun afbrudt af prægetryksmærkerne i 1911-12) således at de almindeligst anvendte værdier (1, 3, 4, 5, 10 og 20 aurar) udkom i adskillige tryk.

Der er mange markante varianter, katalogiserede såvelsom ukatalogiserede, i disse mærker. Nogle er knyttet til rammepladérne, som kunne skilles ad, således at variantklicheerne ofte skifter plads fra tryk til tryk. Andre findes i medaillonplader*ne* (der var nemlig flere) og disse varianter kan ikke ændre placering.

Rammevarianter:

1 Eyr: Den kendte »manglende tværstreg i E« (Fig 1) findes i en del af oplaget – et tidligt tryk, og er nr. 56 i arket.
»Krøllet V-ramme« (Fig. 2) findes antagelig i det meste af oplaget og på begge vandmærker. Først er den nr. 28, senere på både krone – og korsvandmærke nr. 55.

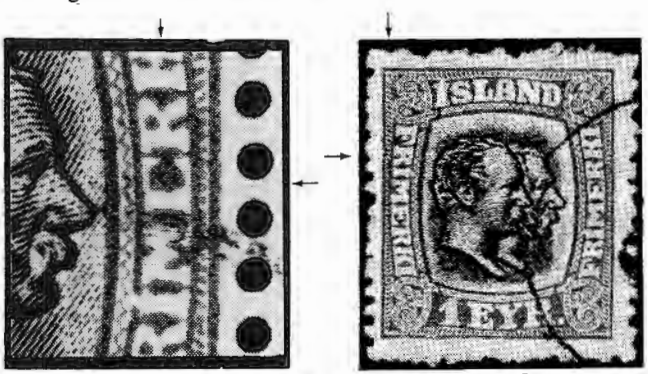
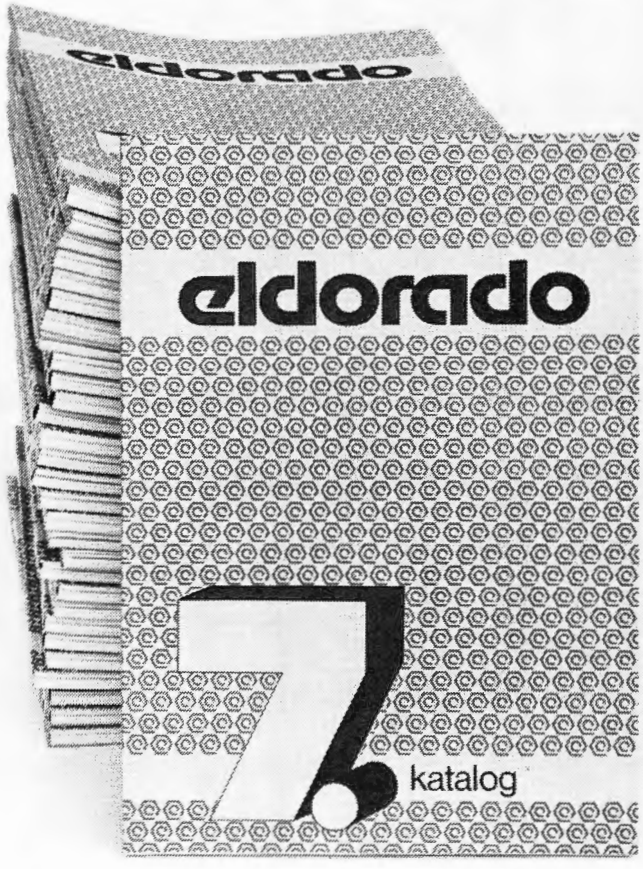

Fig. 1 *Fig. 2*

Håndbog for dyrevenner...

Enhver dyreejers fornemste mål er at pleje og passe og måske forkæle sit dyr med de mest hensigtsmæssige produkter.
Derfor kan De få stor glæde af vores Eldorado Katalog.
En håndbog der indeholder ca. 3.000 forskellige varenumre, alle med det til fælles, at kvaliteten er i top.

Håndbogen kan købes hos din sædvanlige dyrehandler - eller send os beløbet og du modtager kataloget pr. post.
Vejledende pris kr. **30,-**

eldorado

Industri Nord, 6100 Haderslev, telefon (04) 52 08 88.

Bemærk, de to varianter kan *ikke* forekomme sammenhængende, når den første forekommer, er den anden placeret som nr. 28!

10 Aur: »Hvid fane på F« (Fig. 3). På kronevandmærke er den set som nr. 8. På korsvandmærke forekommer den som nr. 26, 36 eller 66. Man har tydeligvis her flyttet rundt på de vandrette rækker, når pladen blev sat om.

16 Aur: Spis over n-ramme (Fig. 4) er nr. 69 i en del af oplaget.

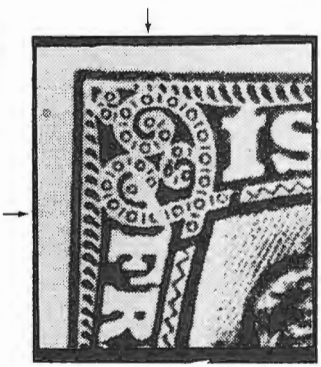

Fig. 3

Fig. 4

20 Aur: Stor spis over n-ramme (Fig. 5) er placeret som nr. 14 i en del af oplaget.

40 Aur: Spis over n-ramme (Fig. 6) findes i en del af oplaget, placering foreløbig ukendt.

Fig. 5

Fig. 6

Nyhedsabonnement

Det kan virkelig betale sig for Dem. Tegn abonnement hos os – så er De sikker på leverancen, fordi vi er absolut førende i branchen.

Deres garanti og vor anbefaling: En af Nordeuropas førende med over 4.800 tilfredse abonnenter.

Venligst anmod om vore oplysninger og prislister.

Vi fører et stort lager af Norden og Vesteuropa til meget moderate priser.

Kig ind eller lad os ekspedere Deres mancoliste.

A/S STAMPEX

Jernbane Alle 94 - 2720 Vanløse - Tlf. 01 - 74 12 03

PS: Vi er køber til Deres gode samlinger.

DEN KOMMER FRA WARNCKE

Ham med alle pokalerne og sportspræmierne

WARNCKE ANDERSEN

Lavgade 2 - Haderslev

Tlf. (04) 52 27 14

– alt i sportspræmier!

Trekantet spis (fra rammetrykket) i nv-hjørnet af medaillonen (Fig. 7). Nr. 7 i arket i en del af oplaget.

1 kr.: Stor spis over n-ramme (Fig. 8) er nr. 37 i arket i antageligt hele oplaget.

Fig. 7

Fig. 8

5 kr.: Brud på ø-ramme udfor F samt farvepletter i indre ramme foroven til højre. Nr. 75 i formodentlig helę oplaget. (Fig. 9).

4 Aur Tj: Spidst indhak i ø ramme (Fig. 10). Nr. 22 i sikkert hele oplaget.

Fig. 9

Fig. 10

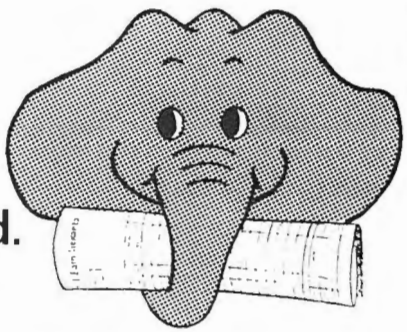
15 Aur Tj: Den kendte »FRIMFRKI«, farveplet i E i højre Frimerki, er nr. 67 i sikkert hele oplaget med korsvandmærke.

Medaillonvarianter:

Af tekniske grunde måtte man i kobbertrykspressen arbejde med otte plader ad gangen. Medaillonvarianter, der er knyttet til en enkelt plade, forekommer derfor

FAMILIEKONTO
i Handelsbanken

...økonomisk tryghed.

HANDELSBANKEN
altid med i billedet

UDVALG - UDVALG - UDVALG

Virkelig gode portofrie udvalg tilsendes fra: Danmark stemplet, Danmark ubrugt, Danmark fireblokke og marginalblokke og FDC, Grønland, Grønland FDC, Færøerne incl. Færø stempler på danske frimærker.
Sverige, Norge, Finland, Island, DVI, England, Irland, Schweiz, Vest- og Østtyskland, Berlin, Tyskland 1872-45, tyske zoner, stater og kolonier. Holland, Belgien, Frankrig, Østrig Italien, Ungarn, Tjekkoslovakiet, Spanien, Europamærker og FN. Skriv eller Ring.

TJÆREBORG FRIMÆRKEHANDEL

6731 TJÆREBORG TLF. (05) 17 53 62 - (05) 12 16 12

NB. Vi er selv ved telefonen, vi har ingen dum telefonsvarer.

med en hyppighed på 1/800, hvilket gør dem langt sjældnere end rammevarianterne. Til gengæld optræder de på alle værdier.

Ved branden på Thieles trykkeri i januar 1912 blev det første sæt medaillonplader formodentligt ødelagt. Under alle omstændigheder benyttede man efter den tid et nyt sæt på otte plader.

Én markant cliché fra hvert pladesæt skal her omtales.

1907-pladerne:

»Opstående hårtot på Chr. IX« (Fig. 11) er nummer ét på en af pladerne. Forekommer på alle værdier med vandmærke krone.

1912-pladerne:

»Farveplet på Chr. IX's næse« (Fig. 12) er nr. 4 på én plade. Kan forekomme på 3, 4, 5 og 10 aur med kronevandmærke samt på alle værdier med korsvandmærke.

Fig. 11

Fig. 12

Mange spørgsmål vedrørende denne serie er stadigt uafklarede, bl.a. med hensyn til rammevarianternes levetid og bevægelser fra tryk til tryk. Oplysninger fra samlerne om disse eller andre forhold vil være meget velkomne i studiekredsen og kan sendes til nedenstående adresse.

Leif Fuglsig
Østergade 24
6950 Ringkøbing
Tlf. (07) 32 12 19.

Støt vore annoncører...
de støtter os!

PELS – SKIND – RULAM

Haderslev Mønthandel

Frimærker og mønter

Torvet 12 – Haderslev – Tlf. (04) 52 85 57

UDSTILLINGSTILBUD:

Grønlandsk juleark AFA ÷ 40%
Danske årsmapper 1969 - 1978 ÷ 40%
Bedre Danmark til rimelige priser
Danmark stemplet og postfrisk ÷ 40%
Mange Sava og AFA varianter til moderate priser
Grønlandske FDC ÷ 40%
Færøske FDC ÷ 30%
Norge – Finland – Sverige ÷ 40%
Færø årsmapper 1975 - 1979 ÷ 30%
Stort udvalg i tilbehør
Stort udvalg i kilovarer

Stand nr. 11

FORTEGNELSE OVER UDSTILLERE

ÆRESKLASSE

Udstiller nr.	Exponat	Udstiller	Ramme nr.
	Danmark, 1851-64, tofarvede skillings- og øremærker	Kurt Hansen, Allerød	331-338

LÆRESAMLINGER

	Danmark	DFF	339-341
	Junior læresamling	Poul Magleby	342-344

BYHISTORISK ARKIV

	Haderslev breve	Byhistorisk arkiv, Haderslev	345-346

LANDESAMLINGER

KLASSE A (tidligere udstillede samlinger)

1	Danmark, 1851-1905, sk.-tofarv. og våbentype	Knud Eichert, København	1-4
2	Danmark, 1851-1930, med breve	Ejler Hansen, Åbenrå	5-8
3	Finland i uddrag	Hermann Meyer, Haderslev	9-11
4	Dampskibspost 1800-1900, Danmark - Tyskland	Kurt Rasmussen, Vordingborg	12-17
5	Danmark, 1713-1870, førfilateli – skillingsud.	Poul Magleby, Kastrup	18-22
6	Færøerne	Hans Jürgen Nissen, Flensborg	23-27
7	Island, 1902, breve, varianter og stp.	Hans Erik Andersen, Årslev	28-32
8	Union Sydafrika, 1910-60, i uddrag	Poul M. Nielsen, Helsingør	33-36
9	Letland, udvidet	Børge Petersen, Kastrup	37-41
10	Schweiz, 1850-1910	Niels J. Højbjerg, Esbjerg	42-46
11	Ungarn, 1870-1943 førfilateli, breve og stp.	Poul Kipp, Kiel	47-50

KLASSE B (første gangs udstillede samlinger)

12	Danmarks frimærker i 125 år	Jens Peter Jørgensen, Østbirk	51-56
13	Danmark, fra 28/12 1918 til 12/5 1966	Jan Møller Pedersen, Ribe	57-60
14	Vesttyskland, 25 år bundesrepublik i uddrag	Peter Hansen, Haderslev	61-66

SPECIALSAMLINGER

KLASSE A

15	Danmark, 2 og 4 RBS, i uddrag	H. A. Grubich, Tønder	67-73
16	Danmark, 4 RBS - 4 SK 1854-63, retoucheringer og pladefejl	John Guldborg Hansen, Helsingør	74-76
17	Danmarks Skillings-mærker, 1851-74	J. G. Callsen, Åbenrå	77-84
18	Danmark, 1854-64	Jan Grubich, Tønder	85-90
19	Danmark, 1851-1930	Sven A. Hansen, Brørup	91-100
20	Danmark, 1875-1912 med helsager og takster	Sigurd Heldgård, Rødding	101-110
21	Danmark, 8 øre tofarv.	Jesper Hellgren Jørgensen, Frederikssund	111-113
22	Danmark, Chr. X, med breve udvidet	Ib Pedersen, Odense	114-123
23	Essays, prøve- og nytryk m.m. Danmark, DVI. og Slesvig 1920	Svend Hartby, Fårevejle	124-132
24	Uddrag af dansk bypost	Erling Henningsen, Sundby	133-136
25	Grønland, Pakkeporto 1905-1938 med adressekort	Arne Nielsen, Ballerup	137-143
26	Grønland, Pakkeporto-mærker stempler: Kolonierne med deres udsteder	Jan Grubich, Tønder	144-147
27	Tjekoslovakiet, 1918-1930 i uddrag	J. L.	148-150

28	Island, 1873-1934 med varianter, tryk og breve	Eigil Rasmussen, Haderslev	151-154
29	Finland, 1917-1952, uddrag med stempler og portotakster	E. Falck-Christensen, Roskilde	155-157
30	Uddrag af Ungarns-samling 1871-1900	Erik Vissing Jacobsen, Rødding	158-165
31	Rusland, 1858-1918 Kejserrigets firmærke-udgivelser	Torben Adamsen, Viby J.	166-171
32	Dansk Vestindien	Henning Mathiesen, Sønderborg	172-176
33	Breve fra Tyskland uddrag med varianter og breve	Niels Selmann, Gram	177-181

KLASSE B

34	Hjemmeværnets ibrug-tagning af perforerede firmærker	Buch Hansen, Sindal	182-186
35	Danmark, 1874-1905 tofarvede øre-udgave	H. C. Kjær Larsen, Vojens	187-190
36	Danmark, 1851-1920 i uddrag	Fritjof Weitling, Haderslev	191-194
37	Britisk Postal Strike 1971 i uddrag	Tommy Madsen, Haderslev	195-198
38	Island, Republikken 1944 med breve	Carlo Sørensen, Rødding	199-201
39	Færøerne, 1975-1982 med breve, varianter m.m.	Kaj Dagfin Nielsen, Ringe	202-205
40	Dansk Bypost + sønderjyske amtsbaners godsfrimærker efter 1920	S. A. Petersen, Sommersted	206-209
41	Deutsches Reich i filatelistisk og historisk perspektiv fra 1872-1921	Herbert Rusch, Tåstrup	210-215

STUDIESAMLINGER

KLASSE A

42	Frederik VIII, 1907-1913	Per Fabricius Jensen, Haderslev	216-220
43	Danmark, pladning af 2 SK 1855	Preben Clausen, Ringsted	221-223
44	Danmark, 1854-udgaven	P. Bloch-Poulsen, Ålborg	224-229
45	Haderlsev Postkontor til 1920 i uddrag	Kjeld Th. Nørgaard, Haderslev	230-232

KLASSE B

46	Bølgeliniemærker i bogtryk 10 øre grøn og brun	John Chr. Lund, Haderslev	233-235

STEMPELSAMLINGER

KLASSE A

47	Slesvig-Holstenske stempler 1851-1864	Niels A. Jensen, Skærbæk	236-240
48	Udslebne stjernestempler i uddrag, Jylland	Uffe Bølling, Esbjerg	241-244

KLASSE B

49	Censur i Nordslesvig Overvågelseskommissionen 1916-18	Thomas Moshage, Åbenrå	245-248

MOTIV- OG TEMASAMLINGER

KLASSE A

50	7000 Year SHIPS & NAVIGATION	Ingo Joh. Maass, Berlin	249-253
51	Børneåret 1979	Bent Nymark-Hansen, Kastrup	254-257
52	Krigens breve gennem 100 år af Sønderjyllands historie	Niels Gårdhus, Rødding	258-264

53	Postvæsenet og jernbanerne Slesvig-Holsten 1844-1864	J. Chr. Rich, Espergærde	265-269
55	Spejderbevægelsen	Asger Haagen Jensen, Brabrand	270-274
55	Bemandet russisk rumfart Wostok I 1961 til Sojus 40 1981	Kurt Tinsfeldt, Næstved	275-278
56	Julemærkekomiteens mærker fra 1904, udvidet katalogsamling	Kirsten Christoffersen, København	279-281

KLASSE B

57	Julemærker, Sønderjylland og Sydslesvig	Erik Ulnits, Nordborg	282-287
58	Olympiske lege	Bo Fosgård, Kastrup	288-290

POSTHISTORISKE SAMLINGER

KLASSE A

59	Danmark, forsendelsesarter og portotakster, ca. 1854-1920	Helge Truelsen, Skærbæk	291-295
60	Forsendelser til Grønland med påtegninger og stempler	Anker Block, København	296-300
61	Østrig, 1938-1955, tysk okupation	Vagn Møller Nielsen, Kolding	301-305
62	Tyrk/cypriotisk post 1963-1982	»Spar Konge«	306-310

KLASSE B

63	»They carried the Mail« Mail Ships and Ship Mail	L. C. Randeriis, Toronto	311-322
64	Censuren af den civile post i Danmark under 2. verdenskrig	Bo Bjerre Jacobsen, Århus	323-326

LITTERATUR

65	Om at samle færøske frimærker	Kristian Hopballe, Kaj Dagfinn Nielsen	329
66	HAFILA 82's udstillingskatalog	Haderslev Filatelistklub, Haderslev	328

JUNIOR - GRUPPE A (12-13 år)

LANDESAMLINGER

67	Danmark fra 1940	Mogens Stig Rasmussen, Ringe	347-348
68	Danmark	Majbritt Pedersen, Ringe	349-350
69	Færøerne, 1975-81	Marianne Johansson, Køge	351-354

GRUPPE B (14-15 år)

LANDESAMLINGER

70	Danmark, lumogen	Ina Nielsen, Ringe	355-357
71	Danmark, 1933-1960 med varianter og breve	Ole Bock, Haderslev	358-361
72	Danmark, 1933-1944	Jens Jørgen Wind, Haderslev	362-363
73	Danmark, 1967-1975	Jens Thorup, Ringe	364-365

MOTIV- OG TEMASAMLINGER

74	Den 2. verdenskrig	Jens Mortensen, Nyborg	366-368
75	Uddrag af sportsmærker	Helle Kristensen, Hobro	369-373

GRUPPE C (16-18 år)

76	Grønland, 1938-1980	Finn Johansson, Køge	374-378
77	Norge fra 1945 med breve	Jens Blokkebak Poulsen, Ålborg	379-380
78	Danmark, 1851-1902, udvidet katalogsamling med breve og stp.	Alvin Bisgård, Kastrup	381-383
79	Danmark fra 1920	Poul Skovgård, Vejen	384-386
80	Grønland, 1938-1981	Kim Jensen, Ringe	387-389
81	Grønland med breve, tryk og varianter	Carsten Rahbek, Herlev	390-392

SPECIALSAMLINGER

82	Danmarks bølgelinie	Jack Andersen, Ålborg	393-394

MOTIV- OG TEMASAMLINGER

83	»Kieler Woche«	Jugendgruppe Schleswig	395-396
84	»Weihnachten in der Philateli«	Jugendgruppe Schleswig	397-401
85	Speiding på frimærker	Bjørn Bols, Stavanger	402-404

GRUPPE D (19-21 år)

86	Johan-Wolfgang von Goethe: »Leben und Werke«	Frank Bartels, Brunsbüttel	405-406
87	Die Automobil-geschichte	Joerg Baumann, St. Margarethen	407-408

GRUPPE E (22-25 år)

88	Søfly - Pontonflys og flyvebådes brogede historie	Henrik Tranberg; København	409-412

STAND NR. 14

Sønderjydernes Frimærkehandel

Vi fører Stender og Leuchtturm albums og tillægsblade.
Indstiksbøger fra 16.50 til 135,00 kr.
FDC album 48,50 kr.

Kilovarer, Landepakker m.m.

STAND NR. 14

TILBUD PÅ UDSTILLINGEN:

Hele lageret af engelske mærker samt hele lageret af danske julemærkehelark **sælges for ½ AFA**

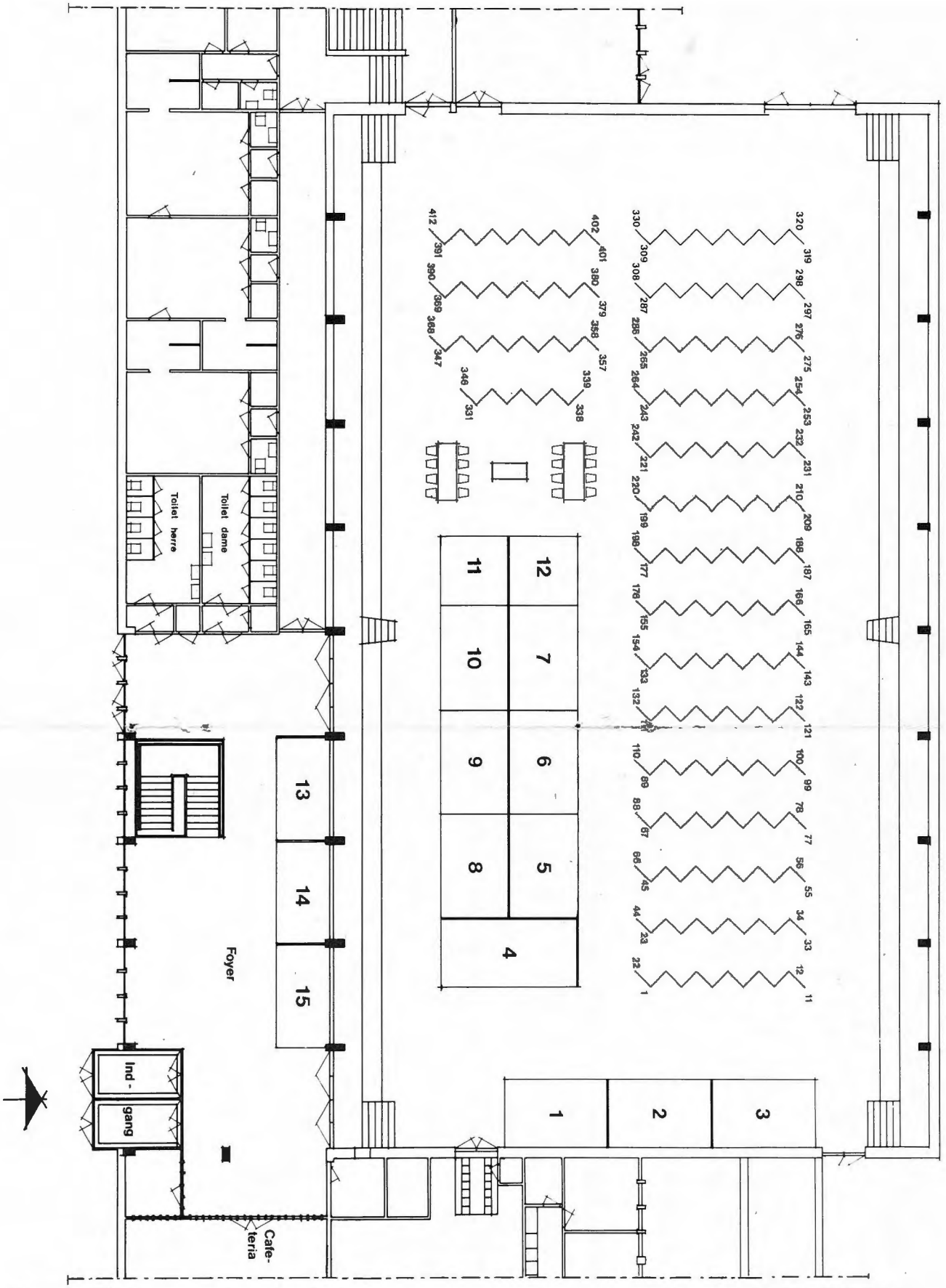
Bestil udvalgshefter tilsendt.

BESØG STAND NR. 14

Gågadens Frimærkehandel

v/ Aase Jensen

Ramsherred 19 D – 6200 Aabenraa – Tlf. (04) 62 89 66

Oversigt over standene

1. Aarhus Frimærkehandel
2. Erik Påskesen
3. Globalia – lørdag
   Esbjerg Frimærkehandel – søndag
4. Postverk Føroya
5. Torbenhøj Frimærker
6. Randers Frimærkehandel
7. Stampex, København
8. Postens Filateli
9. Grønlands Postvæsen
10. Haderslev Filatelistklub
11. Haderslev Frimærkehandel
12. Danmarks Filatelist Forbund
13. C. S. Frimærker
14. Gågadens Frimærkehandel
15. Danmarks Julemærkersamler Forening.

Ougaards Boghandel
BØGER SKOLEMATERIEL PAPIRVARER
TLF. 52 25 71 GRAVENE 4 6100 HADERSLEV

Randers Frimærkehandel
Kirkegade 10 – 8900 Randers – Tlf. (06) 41 52 00

Gå på DIFA-shopping
hos Deres isenkræmmer

P. Giartz-Carlsen a/s
BISPEGADE 3 – HADERSLEV – TELEFON (04) 52 20 36

...de har da næsten også alt!

Haderslev - Christiansfeld 1920 - 1932

af J. Chr. Rich, Espergærde

På en mindemur i Christiansfeld er indmuret en mindeplade med indskriften »Jernbane 1899-1932«. Det er den smalsporede amtsbane Haderslev - Christiansfeld, der her bringes i erindring. Det er således i år 50 år siden, den – som den første af amtsbanerne – blev nedlagt.

Banens historie såvel som de øvrige småbaners historie i Haderslev amt er levende beskrevet af Egon Weber Paulsen i bogen »Romantik i Røg og Damp«, Signalpostens Forlag 1971, hvortil jernbaneinteresserede henvises. Men banen har også en side, der kan være af interesse for samlere af posthistorisk materiale, og man kan vel hævde, at i en hjemstavnssamling, der skal illustrere Haderslevs posthistorie, hører både denne og de øvrige amtsbaner med, for så vidt postvæsenet benyttede disse til postbefordring.

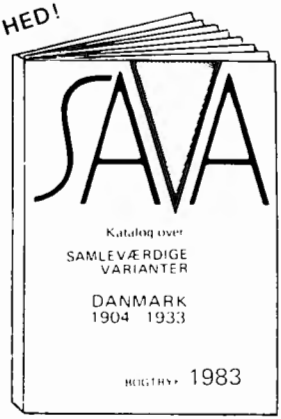
Banen Haderslev - Christiansfeld blev brugt til postbefordring i hele sin levetid. Denne falder naturligt i to afsnit: tiden før genforeningen: 1899 - 1920, og tiden efter: 1920 - 1932. Den første periode er behandlet bl.a. i udstillingskataloget »HAFILA 1977« og af Hans Andersen i »Die Briefmarken von Nordschleswig«, Neues Handbuch der Briefmarkenkunde, hefte 8. Her skal jeg derfor indskrænke mig til perioden 1920 - 1932.

Det danske postvæsens overtagelse af landsdelen fandt sted 20. maj 1920, idet der dog var tale om en overgangsperiode, således at dansk administration og

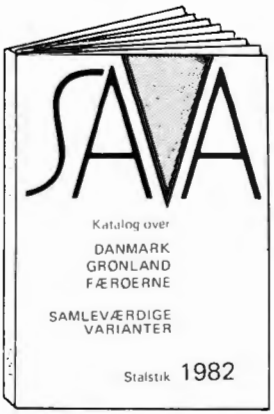

Variant-samler?
– så er SAVA svaret!

NYHED!

600 bogtryk-varianter (1904-1933)
kr. 110,-

460 stålstik-varianter (1933 til dato)
kr. 84,-

Fås hos frimærke- og boghandlere eller direkte fra SKILLING, 3480 Fredensborg
Giro 8 24 88 50

BLIV ABONNENT PÅ

SKILLING

SAMLERNES MEST AKTIVE FRIMÆRKEBLAD!

- med de gratis annoncer!
- med oplysende stof!
- med variant-siden!
- med tillæg til SAVA!
- med stempel-rubriken!
- med nyheder!
- med belærende artikler!
- o. m. a.!

Abonnement 1983 kr. 110,-

– bestil det nu – og få resten af 1982 gratis!

SKILLING ApS, 3480 Fredensborg Giro 8 24 88 50

praksis først var en fuldbyrdet kendsgerning fra 9. juli s.å.

For jernbanevæsenets vedkommende må man skelne mellem hovedbanerne, der overtoges af Statsbanerne, og hvor postbefordringen blev underlagt Jysk Jernbanepostkontor i Fredericia – og amtsbanerne. Disse var jo økonomisk og driftsmæssigt underlagt amter og kommuner, og derfor blev de i postal henseende underlagt de større købstadspostkontorer. Således blev Haderslev - Christiansfeldstrækningen underlagt Haderslev postkontor.

Der indførtes (eller rettere videreførtes) bureauer (rullende postkontorer) med den midlertidige køreplan 15. juli 1920. Disse bureauer løb i togene 2 og 6 mod Christiansfeld og i togene 5 og 9 mod Haderslev – dog kun på hverdage for togene 6 og 9's vedkommende. Endvidere medførte tog 10 (mod Christiansfeld) og tog 1 (mod Haderslev) brevkasse (lade) på alle dage. Bureautogene, der givetvis har været betjent af en pakmester, befordrede alle arter af postforsendelser, og i udvekslingen med bureauerne deltog foruden Haderslev og Christiansfeld, postekspeditionen i Fjelstrup. Disse kontorer havde 20. maj 1920 fået tildelt stempler af brotype II, og disse må vel være taget i brug straks ved overtagelsen. Men også bureauerne har fået tildelt stempel – muligvis to – også af brotype (IIe) med tekst »Haderslev - Christiansfeld« samt i broen dato/årstal og tognummer. For så vidt kan eet bureaustempel have været tilstrækkeligt, idet bureauerne ikke krydsede hinanden. Stemplet synes sjældent anvendt, men man kan forestille sig, at det forekommer på forsendelser afleveret til toget fra mellemstationerne: Favstrup, Sillerup, Vonsbæk, Over og Neder Aastrup – og muligvis fra trinbrætterne: Kel-

Kom ind i Jyske Bank og hør om de mange fordele vi kan tilbyde

Moderne mennesker bliver mere og mere rentebevidste. De har indset, at det ikke er nok blot "at sætte penge i banken". Pengene skal også give gode renteindtægter. Det er baggrunden for Jyske Banks succes:

Jubilæumsbankbogen der uden opsigelse giver 12 og 14% i rente, og Finanskontoen, der er en checkkonto, som giver op til 10% i rente. På skattebegunstigede opsparingsformer får De 17%. Kom ind og bliv et kendt ansigt i Jyske Bank. Det giver ikke alene store rentefordele, men også gode lånemuligheder.

P 125

JYSKE BANK

Snedker og tømrerfirma

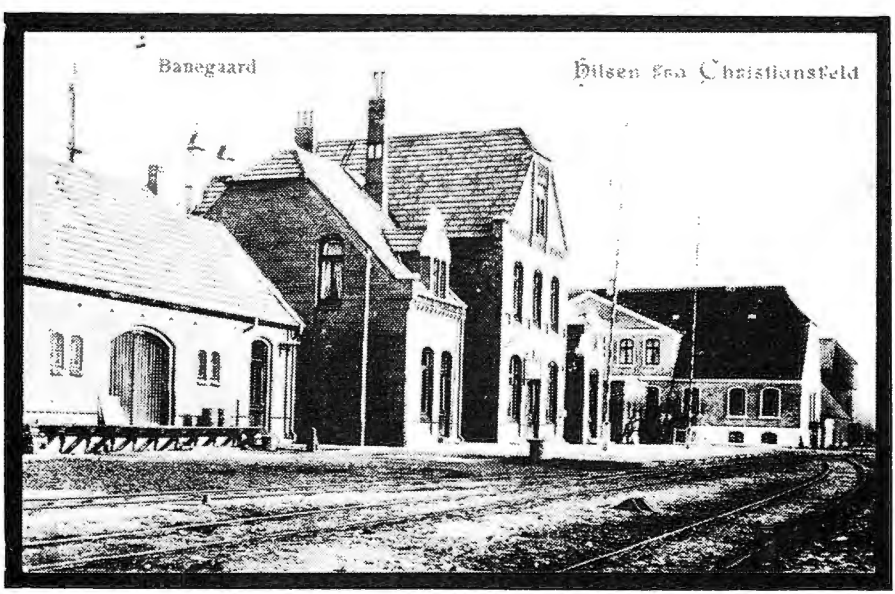
Erik Pedersen ApS

Laurids Skausgade 48
6100 Haderslev · Tlf.: 04 · 52 56 50

lergaard, Gammelby, Sillerupgaard, Vildfang og Vesterris, men her holdt togene kun, når der var rejsende at optage eller afsætte.

Køreplanen ændredes flere gange i løbet af 1920, da der nok har været overgangsvanskeligheder med at koordinere tog- og postforbindelser. Ifølge vinterkøreplanen november 1920 løb der kun et dagligt bureautog hver vej og et tog med lade hver vej. I sidstnævnte tilfælde tømtes laden af posthuset på endestationen, og forsendelser fik følgelig dettes stempel. Hvad der indtil nu er anført, angår perioden 1920 - 1924, og vil man for denne periodes vedkommende udstyre sin samling med jernbanepostbefordrede forsendelser, ville man vel anvende materiale med angivelse af afsender, altså fra steder så nær punkter på banen som muligt. Breve/kort med bureaustempler vil som før nævnt næppe være særlig almindelige, medens annulleringer foretaget af Haderslev, Fjelstrup og Christiansfeld må være de sædvanlige.

Der har på de jernbanestationer, hvor der ikke var postkontorer, været ophængt brevkasser, der er blevet tømt af pakmesteren i bureauet eller af togpersonalet i de ikke-bureauførende tog, men da man i sommeren 1924 indførte særlig stempling af lokalportobreve, der i bureauet eller på banens endestationer afstempledes udenfor lokalportoområdet, blev der også her brug for de til dette formål særlige stempler: de såkaldte posthornsstempler – eller brevkassetømningsstempler. Det skal tilføjes, at stemplerne naturligvis må forekomme såvel på lokal- som landsportoforsendelser. Breve, der tillige var anbefalede, får som bekendt det særlige enliniestempel »Kassebrev«.

VIGGO Jacobsen

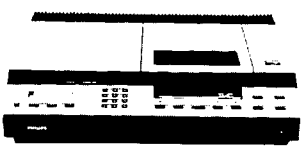
Kolonial . Delikatesser . Vine
Nørregade 46 . 6100 Haderslev . Telefon 52 29 65

Mr ROSENDAHL

storegade 17 6100 haderslev tlf. 04 526784
smart tøj i to etager

Sam'l frimærker når du har lyst
Se fjernsyn når du har tid ...

PHILIPS VIDEOBÅNDOPTAGER

Philips type 2022
PRIS KR. 10.995,00
– gerne konto ...

Lad Philips Videobåndoptager se udsendelserne for dig – og gengive den når du har tid. 16 døgns timer, 2 x 4 timers spilletid og masser af andre finesser.
Ta' en demonstration i ...

G. FEIDENHANSL GE Rolle

Gravene 5 – Haderslev – Tlf. 52 42 34
– Byens videospecialist –

Følgende stationer fik sådanne stempler tildelt i 1924: Favstrup (underlagt Christiansfeld) og Over- og Neder-Aastrup (underlagt Haderslev). Stemplerne var af typen Ia, der kendes på dobbeltsnoet posthorn, og på at stedangivelsen står forneden. Iflg. JKE-udvalgets fortegnelse over posthornstempler i NFT kendes disse tre første stempler kun som aftryk. Men da disse aftryk er foretaget på stedet, er de dog altså blevet tildelt de pågældende steder.

Medens ordningen af 1924 har været en forsøgsordning, blev den fra 6. juli 1927 gjort almindeligt gældende, og fra august d.å. tildeles samtlige brevkassetømningssteder stempler – og nu af en ny type (Ib), idet det overordnede postkontors navn stod forneden i en parantes, medens kassetømningsstedets navn stod foroven. Fra vor banestrækning kendes herefter følgende stempler: FAVSTRUP (CHRISTIANSFELD), SILLERUP (FJELSTRUP), OVER-AASTRUP (HADERSLEV) og NEDER-AASTRUP (HADERSLEV). Her afbildes et brev med et tydeligt NEDER-AASTRUP korrekt anvendt som sidestempel.

Amtsbanerne, der dels var urentable, dels fra starten havde fået en uheldig linieføring, blev efterhånden stærkere og stærkere truet af den fremstormende bilisme, og det stod efterhånden lokalmyndighederne klart, at rutebiler bedre kunne betjene oplandet. Haderslev - Christiansfeldbanen var den første, der blev

ROLEX - DIAMANTER - STANDURE

FAHRENDORFF

HADERSLEV

NØRREGADE 24 - TELEFON 04-52 26 44 -

hvor venner mødes-

Fuglsang

pilsner

Fuglsang *-siden 1865*

nedlagt – nemlig 25. juni 1932, og rutebiler overtog såvel person- som postbefordring. Såvidt vides anvendtes der ingen stempler på ruterne. Men efter krigen ændredes og omlagdes ruterne fra Haderslev og i 1948 udsendtes eenliniestempler: FRA OVER AASTRUP og FRA SILLERUP. Disse er formentlig anvendt på ruten Haderslev - Fjelstrup (- Hejls).

Fra sidste jernbanekøreplan (foråret 1932) kan følgende anføres med hensyn til postbefordringen. På hverdage løb et togpar med bureau – og desuden et togpar, der i lade befordrede alm. og anbefalede breve, aviser samt alm. og anbefalede ilpakker. På søn- og helligdage gik der fra Christiansfeld en brevkasse med middagstoget. Denne tømtes i Haderslev. Fra Haderslev gik der med en formiddagstog en lade medbringende alm. breve, aviser og alm. ilpakker.

Det her anførte kan tages som et forslag til en systematisk behandling af en nu afsluttet epoke i jernbanepostens historie – illustreret med forsendelser med stempler, der således – udover at være en stempelsamling – bliver en harmonisk afgrænset posthistorisk dokumentation af et forløb. Hvad der gælder for denne enkelte strækning, vi her har beskrevet, gælder med modifikationer for de øvrige strækninger i Haderslev Amt.

Mere kyndige og lokalkendte samlere vil uden tvivl kunne berige denne del af posthistorien med deres viden – og med fremlæg af materiale, der sikkert er ukendt for os andre.

Illustrationsmaterialet er velvilligt stillet til rådighed af jernbanehistorikeren P. Thomassen, der derudover har forsynet mig med værdifulde oplysninger, som desværre ikke alle har kunnet få plads i denne korte artikel.

Kilder: Fabers Rejseliste, 1920 og 1932.
Det Danske Postvæsen 1624 - 1924. Red. Jørgen Bergsøe.
JKE-udvalget: Danske Brevkassetømningsstempler.
NFT. 1972 S. 125 f. - 1973 S. 13 f.

TØJ EKSPERTEN
Karsten Lausten
Byens Herrehus
BISPEGADE 13
HADERSLEV

* VIN
* KAFFE
* SPECIALITETER

BJARUP

FORRETNINGEN MED DE GODE VARER

BISPEGADE 16 . 6100 HADERSLEV . TLF. 04 - 52 27 66

Hansborg
BYGGECENTER

Vinkelvej/Nordhavnsvej, 6100 Haderslev. (04) 52 08 22

En lokal bank
har mange fordele
- derfor
SYDBANK
- den sønderjyske bank

Censuren omkring »Sicherungs-stellung Nord«, 1916 - 18

Af Erik Hvidberg Hansen

Midt i 1916 var krigen på vestfronten stivnet i skyttegravsstillingerne, og kom trods store og blodige offensiver fra begge sider ikke ud af stedet. For at bryde denne stillingskrig, og derved fremtvinge en afgørelse, arbejdede Tyskland med planerne om den uindskrænkede ubådskrig, der oprindelig skulle have været iværksat sidst i 1916, men som blev udsat indtil 31. januar 1917. Samtidig blev så store tyske hærstyrker engageret på Balkan, især i Rumænien, at man i Berlin var klar over at man ikke havde tilstrækkelige styrker til rådighed, hvis de neutrale lande Danmark, Holland og Spanien skulle reagere på ubådskrigen med en krigserklæring.

Af hensyn til denne mulige fare fra nord, besluttede den tyske overkommando at anlægge en stor befæstningslinie tværs over Sønderjylland, fr a Skærbæk i vest, til Hoptrup i øst.

Den 17. september 1916 rykkede tyske pionerafdelinger ind i området for at påbegynde det arbejde, der resulterede i »Sicherungsstellung Nord«, en stilling der ved Våbenstilstanden i november 1918 var så stærkt udbygget og armeret, at den langt overgik Siegfredlinien, således at den var en af de stærkeste feltbefæstninger der nogensinde havde været bygget.

Set med posthistoriske øjne blev bygningen af denne feltbefæstning en meget interessant periode.

For at hemmeligholde arbejdet med stillingen, der jo kunne opfattes som en provokation mod Danmark, blev hele området »lukket af«, og der blev indført censur af al post, der havde destination uden for området. Til at klare denne censur, blev der oprettet tre overvågelseskommissioner, en i Haderslev, en i Åbenrå og en i Tønder.

Overvågelseskommissionerne blev tildelt censurstempler med teksten »Ü. K. Hadersleben« henholdsvis »Ü. K. Apenrade« og »Ü. K. Tondern«. (Ü. K. = Überwachungskommission). Stemplerne forekommer i forskellige typer. Fra Haderslev forekommer således 11 forskellige, fra Åbenrå 5 forskellige og fra Tønder 4 forskellige.

Stemplerne, deres udseende og anvendelse, er udførligt beskrevet af E. Menne Larsen i »Sønderjyske censurstempler 1914 - 20 & 1944 - 47« (bortset fra enkelte nyopdagede typer), og interesserede må henvises dertil.

Mere sjældent forekommende, og derfor også mindre kendt, er militære censurstempler fra enheder, der var involveret i anlæggelsesarbejdet, samt post fra de krigsfanger, der blev anvendt som arbejdskraft.

I fig. 1. vises et eksempel på militærcensur. Brevet er dateret »Toftlund 6.9.17«,

TORBENHØJ FRIMÆRKER-
ØSTERGADE 27
5500 MIDDELFART

Tlf.(09)413460
Giro 1 321668
Åbningstider: Mandag til Fredag Kl.14 til 17
Lørdag Kl.10 til 12

TILBUDSLISTE NR. 6.

* GÆLDENDE INDTIL 15OKT. 1982

POSTFRISK AFA NR. 270/72 Kr. 11,-

POSTFRISK AFA NR. 282 Kr. 1,95

POSTFRISK AFA NR. 331/32 Kr. 19,-

POSTFRISK AFA NR. 290/92 Kr. 8,-

POSTFRISK AFA NR. 281 Kr. 2,00

POSTFRISK AFA NR. 339 Kr. 4,00

POSTFRISK AFA NR. 350/86 Kr. 22,-

POSTFRISK AFA NR. 283 Kr. 1,00

POSTFRISK AFA NR. 370 Kr. 5,00

POSTFRISK AFA NR. 288 Kr. 1,00

POSTFRISK AFA NR. 599 Kr. 12,5

POSTFRISK AFA NR. 298 Kr. 1,00

POSTFRISK AFA NR. 431/92 Kr. 9,00

POSTFRISK AFA NR. 299/344 Kr. 9,50

POSTFRISK AFA NR. 344 Kr. 9,-

POSTFRISK AFA NR. 503/06 Kr. 8,75

POSTFRISK AFA NR. 590 Kr. 9,50

Købsvejledning!
Vi sender PORTOFRIT,ved forudbetaling,
eller Pr.Opkrav+Porto.Betaling Kan ske ved
Check,Giro eller i Postfriske FRIMÆRKER + 10%
Ved Køb under Kr.50.00 +porto.
Vi bytter gerne,Hvis det købte ikke er til-
fredsstillende,eller Deres penge retur.

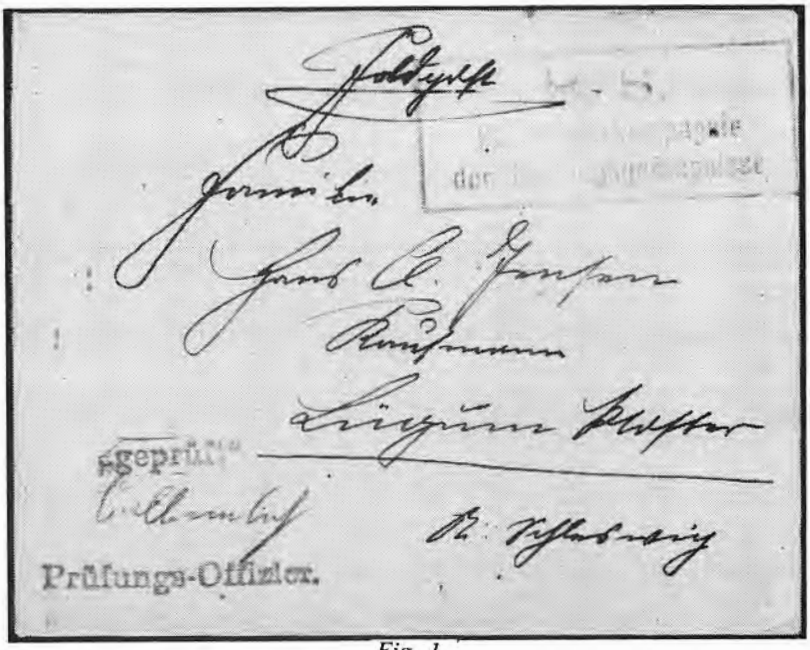

Fig. 1

og er på forsiden påtrykt et briefstempel: »B. S. 13. Arbeitskompagnie der Festungsgefängnisse«, samt »Geprüft/sign./Prüfungs-Offizier«. Brevet stammer fra en sergent ved vagtmandskabet i fangelejren øst for Toftlund kirke, hvor ialt 400-500 russiske fæstningsfanger var indkvarteret, mens de arbejdede på anlæggelsen af stillingen; – senere, hen mod krigens slutning, fik de deres frihed mod at melde sig til fronttjenesten.

Fig. 2 viser et brev afsendt af en fransk krigsfange. Afsenderadressen er angivet som: »Navn/prisonnier de guerre/au camp de pavillion/a Lügumkloster«. Brevet er afgangsstemplet »PARCHIM 6.5.15«, samt forsynet med lejr- og censur/forsinkelsesstempel, samt på bagsiden »Adressez lá réponse á PARCHIM« og »Pour la reponsé on nádmittre que deux pages«.

Brevet stammer fra den 2000 mand store krigsfangelejr ved Lügumkloster, der var et udstationeret detachement fra hovedlejren i Parchim. Fangerne fra denne lejr deltog dels i fæstningsbyggeriet, dels arbejdede de hos omegnens bønder. Brevet er et bevis på at posten til og fra disse fanger gik via hovedlejren for at blive censureret, i dette tilfælde Parchim, og ikke direkte!

Ovennævnte er kun et par eksempler på de ofte meget spændende historier, der ligger bag meget af den sønderjyske post fra perioden under Den første Verdenskrig.

Det skal nævnes at der fandtes mange andre fange- og straffelejre i det sønder-

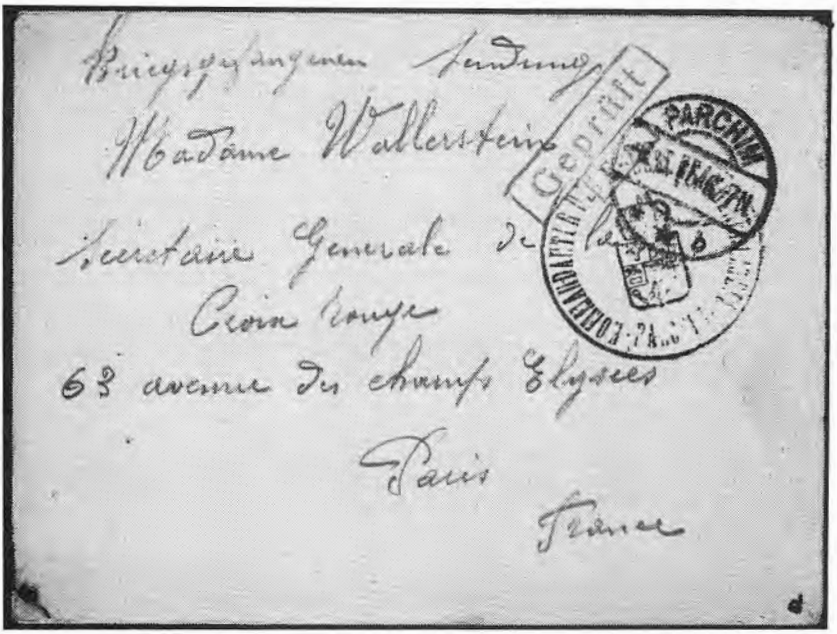
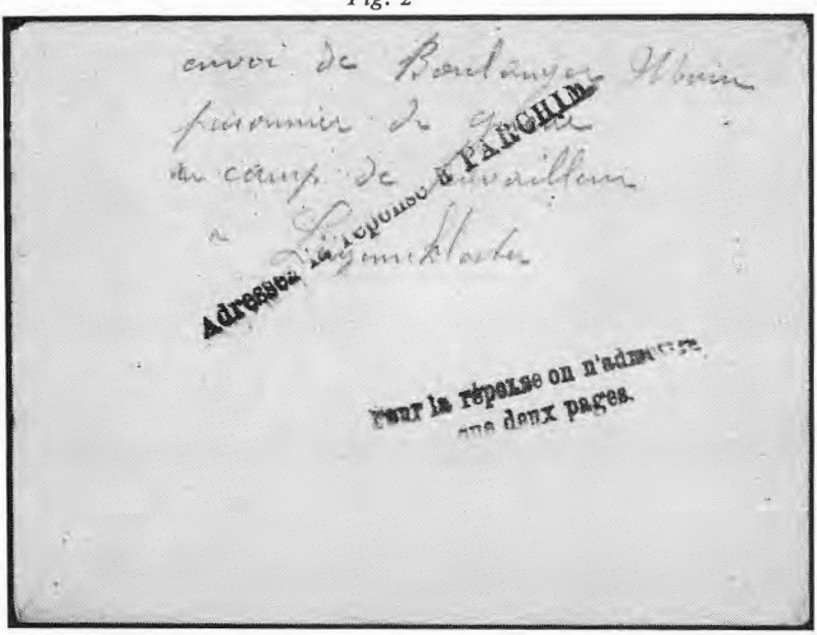

Fig. 2

Samler De på frimærker
- meld Dem ind i en
frimærkesamlerforening

jyske område under 1. Verdenskrig, bl.a. i Arrild, Skærbæk, Døstrup, Borsbøl, Ulmølle, Gravlund, Øster-Terp, Østergaard, Lerskov og Hyrup, hvorfra der utvivlsomt også må eksistere forsendelser. Skulle nogen af denne artikels læsere være i besiddelse af sådant materiale, hører jeg meget gerne derom.

Litteratur:

E. Menne Larsen: Sønderjyske censurstempler 1914-20 & 1944-47«, Posthistorisk Forlag 1977.
Sønderjysk Månedsskrift, 51. aargang 1975.

Bliv medlem af
POSTHISTORISK SELSKAB
og modtag
POSTHISTORISK TIDSSKRIFT
skrevet af samlere
med interesse for og indsigt
i emnet

Man bliver medlem af selskabet. ved henvendelse til:
Eddy Lyngsøe, Ermelundsvej 43. lejl.nr. 7. 2820 Gentofte.

FRIMÆRKEALBUM
INDSTIKSBØGER
og de rigtige HÆNGSLER

- - - og så er de nye kataloger hjemkommen!

SØNDERJYSK BOGHANDEL
APOTEKERGADE 4 - HADERSLEV — TELF. 52 27 03

Chr. Frøslev

Viggo Mathiesens Eftf.

Ved Havnen 2 Haderslev

Tlf. 04 - 522756

Varianter i Frederik 8. udgaverne

P. Fabricius Jensen

I denne lille oversigt vises nogle varianter, som jeg i tidens løb har fundet i Frederik d. 8. udgaverne. For god ordens skyld: Alle fundet i flere eksemplarer.

5 øre grøn
I fig. 1 vises en karakteristisk »hvid« variant, der er fremkommet ved, at et fremmedlegeme har siddet fast på trykpladen, hvorved det store hvide område er fremkommet.
Pos. 86.

Fig. 1

Fig. 2
Manglende farve over højre værdicirkel.
Pos. ukendt.

Fig. 2

Fig. 3
Farveløst område efter fremmedlegeme (som fig. 1.). Pos. ukendt, men 9. lodrette række.

Fig. 3

Fig. 4

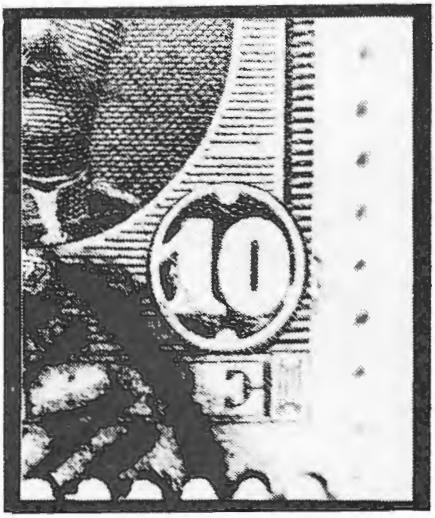

Fig. 5

10 øre rød

I fig. 4 og 5 vises to eksempler på manglende farve i hhv. NV og SØ del af mærket. Pos. ukendt.

Fig. 6 viser i venstre værdicirkel et stort hvidt område. Også her har et fremmedlegeme forårsaget denne variant.
Pos. ukendt.

Fig. 6

25 øre brun
Fig. 7. Manglende rammelinie under SV ØRE og trisse.
Pos. 99.

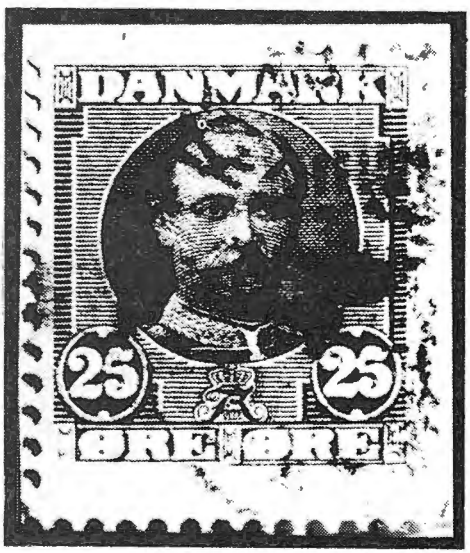

Fig. 7

Støt vore annoncører...
de støtter os!

SCHMIDT's SKOMAGASIN
APOTEKERGADE 2
Telefon 52 27 52

skokøb
RIGTIGE SKO TIL HELE FAMILIEN

J. C. DIRKS
LAMPEFORRETNING
Bispegade 6 - Haderslev
Telefon (04) 52 56 31

De kan regne med os

Verdens næstældste frimærkemotiv

Danmarks bogtrykte bølgeliniemærke

Mærket er velkendt af enhver Danmarkssamler, især på grund af sine Afavarianter som efterhånden er blevet dyre mærker at have i sin samling.

Ud over Afavarianterne findes en del fejl, store som små på mærkerne så de er mulige at placere i arkene (nr. 1-100) og finde ud af fra hvilken trykplade arket stammer.

N. F. Olsen gennemførte i 50'erne et studie over Danmarks Bogtrykte Bølgeliniemærker og i 1965 udkom et katalog over hans arbejde.

N. F. Olsens bog er forlængst udsolgt og da der siden udgivelsen er fundet nye fejl, har en lille kreds af samlere, der har særlig forkærlighed for disse mærker, sluttet sig sammen med det mål, at uddybe kendskabet til mærkerne. Gruppen har arbejdet i 2 år og vil stadig gerne i kontakt med andre samlere, der har arbejdet med disse mærker og også med samlere, der er i besiddelse af materiale, såsom ark, arkrester, blokke og striber, som vi evt. kunne låne (købe). Skal gruppens arbejde lykkes, vil sådan materiale være af største vigtighed. På udstillingen i Haderslev i dagene 9.-10. oktober 1982, vil en af gruppens medlemmer udstille og vi vil være til at træffe den 9. oktober mellem 16-18 på udstillingen.

Else Glæsner

Lille eller stor?

Personlig betjening får De altid i

FÆLLESBANKEN

Nørregade 32, 6100 Haderslev
Telf. 04-52 62 55

Tilbageblik

Det kan med stor sikkerhed fastslås, at der ikke har været nogen frimærkeklub i Haderslev i den tyske tid. Der er ikke fundet noget skriftlig om en sådan klubs eksistens og nulevende, som også var aktive frimærkesamlere dengang siger samstemmende, at der ikke var nogen frimærkeklub i byen før Haderslev Filatelistklub blev dannet.

Men der var samlere i byen. Samlere som dyrkede hobbyen for sig selv – dem, har vi forøvrigt mange af endnu – samlere som ikke havde fundet ud af det hyggelige ved klublivet med ligesindede, samlere som ikke havde fundet ud af det fornuftige i at lære af andres fejltagelser i stedet for selv at betale dyre lærepenge. I dagspressen finder vi tilbud om udvalg med krigsfrimærker og genforeningsmærker som kan fås Storegade 66. J. Mortensen, Naffet 5, tilbyder 200 forsk. frimærker fra alle lande for 1 kr. plus porto. 50 forskellige nødpenge koster 3 kr. plus porto. (1919).

Den 1. november 1921 meddeler Frimærke-Tidende at der er oprettet en lokal klub og en junior klub i Haderslev. F.-T. var organ for en filatelistforening der hed »Skandinavia«. Denne forening afholdt en sammenkomst 8. og 9. okt. 1921 i Haderslev for at oprette en lokalafdeling. Det lykkedes, men kun med 4 medlemmer. Denne Skandinavia-forening går hurtigt til grunde. Det var nærliggende at tro at pionererne herfra måske var initiativtagerne til den nuværende klub, men ingen af medlemmernes navne findes i den nuværende klubs medlemslister.

Der sker noget helt andet. Det er mig mundtlig overleveret, at man fra dansk side opfordrede »nyindvandrede« danske embedsmænd til at gøre noget for at fremme klub- og foreningslivet i landsdelen.

En af disse danske embedsmænd som nu kom til landsdelen, var telegrafingeniør Hagbart Ejnar Neumann. Han kommer til byen 7. jan. 1922, på prøve til 1. sept. 1922 derefter fastansat. Neumann tager initiativet og sammen med Oehlenschläger og Iversen opretter han Haderslev Filatelistklub i efteråret 1922.

Det sætter yderligere glans på vor jubilæumsudstilling, når vi ved, at Neumann blev født på St. Croix den 10. oktober 1882 – vi fejrer altså klubbens 60 år og opretterens 100 år. Til lykke.

Den aktive side udadtil, som klubben er velkendt for, kan man med god ret sige har været et kendetegn helt fra de første år. Neumann forflyttes i nov. 1930 til Odense, men forinden har han som formand ført Haderslev klubben ind i Sydjydsk Filatelist Union, en sammenslutning af klubberne i Haderslev, Fredericia, Vejle og Kolding. De sker 1929 og Neumann bliver denne unions første formand.

Linien op til i dag er den, at »Sydjydsk Filatelist Union« i 1932 bliver til »Dansk Filatelist Union«, som med lidt god vilje kan siges at ende i »Dansk Filatelist Forbund« – den nutidige altsamlende danske filatelistorganisation.

Stabiliteten i klubben fremgår tydeligst af, at de fleste formænd og bestyrelsesmedlemmer sidder på deres poster længe. Mere flyvsk har klubben været med hensyn til mødesteder. Det første år der er ført protokol (1926) er der 6 forskellige mødesteder – måske flyttede man alt efter kaffens kvalitet. Senere er vi groet mere fast:

Teater cafeen	1926
Carstensens cafe	1926
Høppners hotel	1926
Ropers cafe	1926
Harmonien	1926

Royal Misionshotel	1926 - 1932
H. C. Andersens cafe	1932 - 1933
Cafe Dahl	1933 - 1935
Krauses hotel	1935 - 1942
Harmonien	1942 - 1968
20. nov. 1944 »Palæ«	
4. marts 1946 »Flensborg«	
Pedelboligen Gl. Katedralskole	1968 - 1971
Harmonien	1971 - 1975
Aktivitethuset	1975 -

I 1930-erne var mødepræmierne (3 kr.) noget man gik efter (Iflg. A.S.). Flere gange nævner protokollen: 2 medlemmer mødt, de delte mødepræmien og gik hjem.

Fra 1936 til dec. 1941 er klubben i »dvale« med H. Tuchsen som formand. Grunden er overfor mig opgivet som værende uenighed over den politiske udvikling. Sørgeligt at noget sådant kan splitte en hobbyklub.

Laurits Randeriis puster liv i klubben igen ved at indkalde til et møde i dec. 1941. Der startes op med en generalforsamling jan. 1942 og de 11 medlemmer pr. 6. dec. 1941 bliver til 78 aktive pr. 1. april 1942. Under krigen afbrydes flere møder af luftalarm og nogle møder må afholdes om søndagen i dagtimerne som følge af udgangsforbud. Klubbens første store udstilling i 1942 sætter vældig gang i samleriet og betydningen kan spores mange år efter i landsdelen. Derfor synes jeg, det er af interesse at oplyse, at underskuddet på udstillingen – 1145.13 kr. (mange penge den gang) blev dækket af en »Hr. Danielsen«. Sådan stod der i pressen – men nu kan det afsløres at det var den kendte frimærkehandler Reddersen der levede op til sit navn og »reddede udstillingen.

Det kulinariske har også haft betydning i vor klub. Protokollen afslører at festudvalgene ofte har brugt luppen til at finde anledninger til kulinariske udskejelser – heldigvis. Kortspil kunne før i tiden afslutte en mødeaften, nu vidner mødeprocenten og de mange nye ansigter om, at det er frimærkeinteressen der er i højsædet og jeg vil ønske for 60-års fødselaren at den må få en lang og blomstrende fremtid.

Tak for bistand til Alfred Thomsen.

Kjeld Thomas Nørgaard

-CITY-FARVER-

NØRREGADE 8 - HADERSLEV - TLF. 04 - 52 98 40

- og få kulør på tilværelsen....

Christian Vollstedt

AKTIESELSKAB
NAFFET 22, 6100 HADERSLEV
TLF. (04) 52 21 60 - 52 56 60

Gas, vand og sanitære anlæg
Centralvarmeanlæg
Fjernvarme
Skiferarbejde

L.A. JESSEN ApS

Storegade 77
Privat:
Tornsangervej 8
6100 Haderslev

Tlf. 04-52 05 89
Bil tlf. 0020-31 63 53
ApS reg. 30 756

5 øre bølgelinie, vinrød, type II
Hæftearkcylinder I

Af Toke Nørby

Verdens næstældste kurserende frimærketype – det danske bølgeliniefrimærke – har sine svorne tilhængere på grund af det enormt store materiale, det danske postvæsen i godt 75 år har sendt på markedet. Bølgeliniefrimærkerne deles naturligt i to grupper, de bogtrykte og de stålstukne bølgeliniefrimærker, og samlerne har i de senere år kastet sig mere og mere over de stålstukne bølgeliniefrimærker, idet der i denne gruppe også findes så godt som uanede muligheder for filatelistisk udfoldelse: Det er let at finde varianter i det let tilgængelige materiale (hermed være slet ikke sagt, at det også er let at verificere/plade fundne varianter). Og prisen på »råvaren« (bundter, ark, par etc.) er stadig overkommelig.

Vores almindeligste bølgeliniefrimærke, 5 øre vinrød, er naturligvis også et nærmere studie værd, men det er et enormt omfattende arbejde og hensigten med denne lille artikel er da også kun at give interesserede samlere, der beskæftiger sig med denne værdi, nogle nye oplysninger, der er fremkommet med fundet af P&T-frimærkekontroljournaler i 1981.

Som bekendt udkom 5 øre vinrød den 15. oktober 1938 og på almindeligt ikkeflourescerende papir er der ialt udgivet 10.330.594 ark à 100 mærker. Desuden er der af denne værdi trykt flere millioner hæfteark (med 80 mærker i hvert ark) og det første hæfteark må formodes at have set dagens lys (og måske også samlernes lys i øjnene) i begyndelsen af februar 1939.

Marginalblok fra hæfteark. Bemærk det stålstukne H.

Fremstillingen af hæftearkene

Til 5 øre vinrød hæftearkene anvendtes i begyndelsen den samme trykcylinder, som blev anvendt til fremstillingen af de sidste to oplag af 5 øre grøn hæftearkene (oplag 298 og 314), hvilket naturligvis betyder, at der i de to udgaver kan findes ens kendetegn. Omforkromningen af cylinderen resulterede i, at nogle tidligere

Skomager
og træskomager

Nis Gormsen

Lavgade 8 - 6100 Haderslev
Telefon (04) 522369

Ta' en Grodt transport

A. E. GRODT ApS

TRANSPORT - SPEDITION
HADERSLEV
TELEFON (04) 52 15 11

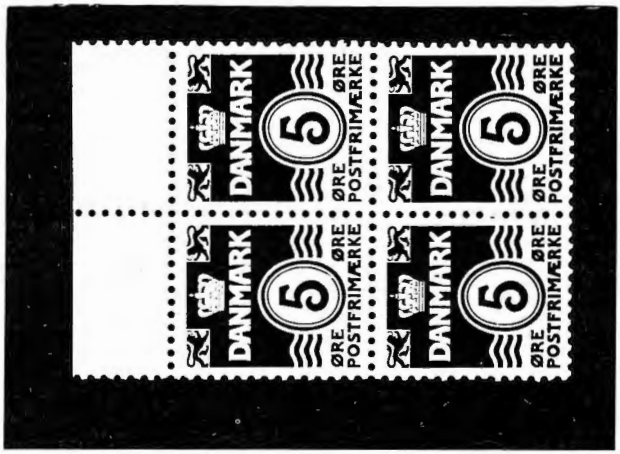
kendetegn forsvandt og nye opstod. Omforkromningen af hæftearkcylinder I skete under trykningen syv gange, nemlig under trykning af oplagene 409, 510, 534, 594, 689 samt efter trykning af oplag 809 og 938. Omforkromning finder sted, når cylinderens kromlag er ved at være slidt. I hæftearkcylinder I's tilfælde varierer antal trykte ark mellem de enkelte omforkromninger mellem ca. 150.000 og ca. 600.000 ark. Det største antal ark trykt mellem to omforkromninger i dette tilfælde er 570.000 ark ved trykning af sidste del af oplag 409, hele oplag 428, 469, 494 samt første del af oplag 510.

Oversigt over hæfteoplagene

Hæftecylinder I	Gode ark	Afleveringsperiode
oplag 359	75.157	26.01.39 - 15.06.39
oplag 387	75.939	06.07.39 - 30.11.39
oplag 409	83.859	14.10.39 - 30.05.40
oplag 428	107.763	30.05.40 - 28.01.41
oplag 469	110.381	21.01.41 - 03.07.41
oplag 494	102.630	28.08.41 - 04.12.41
oplag 510	214.382	03.01.42 - 05.11.42
oplag 534	212.135	05.11.42 - 25.10.43
oplag 575	49.907	02.12.43 - 02.03.44
oplag 594	52.775	16.03.44 - 04.05.44
oplag 601	54.372	22.06.44 - 23.10.44
oplag 623	63.762	26.10.44 - 04.01.45
oplag 639	115.886	08.02.45 - 05.07.45
oplag 662	46.424	12.07.45 - 30.08.45
oplag 675	44.700	07.11.45 - 13.12.45
oplag 689	115.575	10.01.46 - 01.08.46
oplag 725	104.800	05.09.46 - 20.02.47
oplag 748	94.325	13.02.47 - 04.06.47
oplag 779	37.975	17.07.47 - 25.09.47
oplag 791	54.225	25.09.47 - 15.01.48
oplag 809	53.500	15.01.48 - 29.04.48
oplag 831	58.050	29.04.48 - 17.06.48
oplag 851	102.300	29.07.48 - 30.12.48
oplag 878	51.025	27.01.49 - 21.04.49
oplag 890	50.175	21.04.49 - 21.07.49
oplag 902	36.500	21.07.49 - 22.09.49
oplag 919	50.350	21.09.49 - 17.11.49
oplag 938	81.675	15.12.49 - 17.05.50
oplag 949	35.375	17.05.50 - 05.10.50
oplag 993	100.500	05.10.50 - 12.04.51

I alt 2.436.422 ark à 80 stk. frimærker.

Det skal til slut nævnes, at fremstillingen af 5 øre vinrød hæfteark blev fortsat med hæftearkcylinder II, med hvilken der blev fremstillet 25 oplag. Det første af disse oplag, oplag H 003, er i postvæsenets kontroljournaler registreret med 55.419 trykte ark, heraf er 4119 ark makuleret. Pudsigt nok nævner kontroljournalen ikke, at dette oplag faktisk blev påbegyndt med en trykcylinder, der viste sig ubrugelig, men som ikke desto mindre nåede at producere 519 ark med oplagsnr. H 003. Disse ark nåede åbenbart ikke frem til frimærkekontrollen.

Som vi normalt ser hæfteblokken

Litteratur

1. Tom Plovst. Varianter i hæftecylinder I-ark. HOFI 71-udstillingskatalog.
2. Børge Merten. 5 øre bølgelinie vinrød, type II – hæftecylinder I. DFT nr. 8/1978, side 248.
3. Tom Plovst. Danmarks stålstukne frimærker, bind II, side 95.
4. Børge Merten. Lidt om hæftefrimærkerne. DFT nr. 8/1980, side 351.
5. Tom Plovst. 5 øre bølgelinie, vinrød, type II. DFT nr. 8/1978, side 250.
6. J. E. Tanggaard. Veteraner blandt stålstukne bølgeliniefrimærker. DFT nr. 8/1980, side 356.

Støt vore annoncører...
de støtter os!